

PUBLIKACJE

Izabela Leraczyk

Informacja o książce Anny Magdaleny Kosińskiej pt. *Prawa kulturalne obywateli państw trzecich w prawie Unii Europejskiej*

ISBN 978-83-8061-515-1

Wydawnictwo Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Lublin 2018

Monografia *Prawa kulturalne obywateli państw trzecich w prawie Unii Europejskiej* stanowi unikatową pozycję publikacyjną na polskim rynku wydawniczym.

Autorka jest magistrem historii sztuki oraz doktorem habilitowanym w dziedzinie nauk prawnych, pracownikiem naukowo-badawczym Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. Kieruje również Centrum Badań nad Europejskim Prawem i Polityką Migracyjną KUL. W omawianej publikacji łączy swoje dotychczasowe zainteresowania badawcze dotyczące praw kulturalnych (tematyce tej była poświęcona przede wszystkim rozprawa doktorska *Kulturalne prawa człowieka – regulacje normatywne i ich realizacja*, Wydawnictwo KUL, Lublin 2014) oraz ochrony praw podstawowych migrantów. Autorka od 2006 r. związana jest również z Fundacją Instytut na rzecz Państwa Prawa, gdzie koordynowała realizację projektów migracyjnych.

W monografii zaprezentowano kompleksowo funkcjonujące w prawie Unii Europejskiej gwarancje dotyczące praw kulturalnych obywateli państw trzecich, tj. osób nieposiadających obywatelstwa unijnego.

Rozdziały pierwszy i drugi książki dotyczą zjawiska migracji do Unii Europejskiej i jej konsekwencji kulturowych, a także standardów ochrony praw podstawowych w Unii Europejskiej oraz unijnego *acquis* migracyjnego.

Jak zauważa autorka we wstępie: „Temat praw i obowiązków kulturalnych wydaje się istotny do zanalizowania na poziomie unijnym, gdyż w powszechnej świadomości Unia nie wydaje się być szczególnie zaangażowana w kwestie polityki kulturalnej, skupiając się na problematyce integracji gospodarczej czy też bezpieczeństwa. Tymczasem w systemie prawa Unii istnieją instrumenty pozwalające z jednej strony na realizację gwarancji kulturalnych, z drugiej zaś na realizację konkretnych inicjatyw kulturalnych, sprzyjających ochronie kultury i tożsamości europejskiej” (s. 19). Zagadnieniom tym poświęcony jest rozdział trzeci monografii.

Prawa i obowiązki kulturalne obywateli państw trzecich rekonstruowane są przez autorkę w rozdziale czwartym na podstawie przepisów unijnego prawa pierwotnego i wtórnego oraz orzecznictwa sądów międzynarodowych – przede wszystkim Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, ale także Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (w związku z art. 52 ust. 3 Karty Praw Podstawowych).

Prawa kulturalne obywateli państw trzecich przedstawiane są zgodnie ze strukturą traktatową przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości i obejmują zagadnienia wjazdu imigrantów na terytorium Unii oraz powrotów do krajów pochodzenia (rozdział piąty) i analizę możliwości ochrony i realizacji praw kulturalnych w ramach Wspólnego Europejskiego Systemu Azylowego (rozdział szósty). Publikację zamykają rozważania dotyczące ochrony praw kulturalnych obywateli państw trzecich – migrantów regularnych (rozdział siódmy).

Autorka omawia w książce nie tylko klasycznie rozumiane prawa kulturalne, jak np. prawo do uczestnictwa w życiu kulturalnym, ale również skupia się na prawach takich, jak prawo do tożsamości kulturowej czy też prawo do ochrony przed kulturą kraju pochodzenia, przenosząc jednocześnie ciężar dyskusji w kierunku istnienia obowiązków kulturalnych, zwłaszcza w obszarze integracji obywateli państw trzecich ze społeczeństwem przyjmującym.